

בבית, מול החדשות, הרגשתי את תחושת האפסיות והאשמה הגדולה ביותר. המדינה כולה מתרעמת ומתפלצת ואני בפיג'מה על הספה (אני בן 28 ויש לי פיג'מה של לוני טונס), קולט את זה לתוך הרשתית דרך פילטר של מסך שלא עולה על 40 אינץ'. בוש. בוש. קשה לצאת מהפיג'מה, קשה לצאת מהקירות.

23:00: החלטה.

האשמה והבושה מצטרפות לתחושת הפספוס של מאורע לאומי ספונטני והארדקוריסטי (שלא לומר אנרכיסטי, עדיין) שמסוקר בחדשות בהתהוותו. אנשים נוהרים לאיילון ואני מחליט להשאיר את השותפה שלי על הספה ולייצג בכבוד את דירה מספר 2 בבניין. אני לוקח דגל-ישראל-על-מקל מהמרפסת (הסוכרייה האהובה על אקטיביסטים), אוסף סיגריה לדרך מבית של חבר (שגם אותו אני לא מצליח לגרור איתי) ומתחיל לצעוד לקפלן. אני מתכוון לדמוע קצת. אני דומע בהפגנות. האמת, זה בעיקר מחנק בגרון שמאיים להפוך לבכי ברגע שאני פותח את הפה כדי לצעוק עם כולם. משהו קצת מהמם אותי (מלשון אובר-וולמינג) ומרגש אותי באקטיביזם פוליטי ששם לו למטרה "להציל את המדינה" (בלי מירכאות). בדרך נשמעת שירת הטיקור של הדג נחש מטנדר מאובזר שבתוכו יושב, אני מזהה, דמוי אבא שלי בגרסה קצת יותר מגניבה. אני משתלב רגלית עם קפלן ומתרשם שהרבה אנשים הגיעו להפגנה הספונטנית לפי כמות לא נורמלית (בלשון המעטה) של קורקינטים חונים בכניסה לרחוב (ולפי המוני האנשים שאני רואה). בחור אחד שואל אותי מאיפה השגתי דגל והדבר הראשון שאני חושב עליו זה שזאת שאלה מוזרה, כולם השיגו דגל, יש פה עשרות אלפים עם דגל, כנראה דגל זה דבר שקל להשיג. אבל אז אני חושב היי, מאיפה בעצם כולם השיגו דגל, איפה קונים דגלים? מאיפה לי יש דגל? אני קיבלתי את הדגל שלי מאיש אחד בהפגנה ונדרתי נדר שאני אעביר אותו הלאה מתישהו. זה די פשוט לנדוד נדר שמתבסס על "מתישהו". אני מחייך לשאלה של הבחור, אנחנו באווירה של אחדות אחרי הכול. כלומר, כאן. אני לא נותן לו את הדגל. בצומת עזריאלי אני מסתכל בבחילה על המסך הענקי שמשדר פרסומת של *אדיקה*, *עמינח*, *מקדונלדס* ושות'. כבר ראיתי את המסך הזה מקרין הודעת תמיכה במחאה נגד ההפיכה המשפטית, אז אני יודע שהוא מסוגל. אני כועס על החזירות הקפיטליסטית שגורמת לחברה שמשכירה אותו להחליף את הודעת התמיכה אחרי כמה שניות לאיזה *תפוצ'יפס* או משהו כזה. אין דבר שמדמה פיפי על הראש של כולם טוב יותר מפרסומת של *אדיקה* מעל המוני דגלי ישראל כועסים ונחושים. חברת *JCDecaux*, שאם אני לא טועה (וזה עניין של 50/50) היא זאת שמשכירה את המסך למותגים, צריכה להחליט אם היא תומכת במחאה באמת או לא, ואם כן, אני אשמח לקצת ישרה והפגנת סולידריות מחאתית כי פרסומת ענקית ל*מק רוזאל סמוקי* + "ד-מו-קרט-יה", לא מצטלם טוב מרחפן.

00:00: ירידה לאיילון.

בשלב הזה לא ידעתי מה השעה. האמת היא שעד 00:38 לא ידעתי מה השעה ולא חשבתי על זה בכלל מרוב שהייתי עסוק בצילום אובססיבי של כל מה שקורה סביבי, בטלפון שמראה לי כל הזמן את הזמן. בכל מקרה, איילון: אני יורד באיילון צפון משל הייתי מכוננית ומצטרף להמון אנשים שהצטרפו להמון אנשים אחרים והדבר הזה כל כך תופס שאנחנו נהפכים פשוט להמון אנשים. אני מסתובב עם דגל ומרגיש שזה המינימום הנדרש בין ים היצירתיות, השלטים, הדגלים, החולצות, התופים והצעקות שאנשים התחמשו בהם בזריות מימנת של החודשים האחרונים והביאו לאיילון. אני רואה מדורה והולך לכיוונה. אני רואה עוד מדורות בהמשך. אני רואה צעדה מתחילה לכיוון דרום (של איילון צפון. כן, הכל מבלבל כשנגמרים החוקים). אני עומד ליד אחת המדורות (זאת שנראתה לי כמו המדורה הראשית, האחת שהכי תגרום לי להרגיש שאני חווה בצורה נכונה את הלילה הזה ונמצא במקום הנכון) ובוהה באש. גם בטיול בצופים, גם בהפגנה, לבהות באש זה אותו דבר – זה לבהות באש. אנשים רוקדים סביבה עם דגלי ישראל. מדובר בעיקר בילדים בני עשרים חשופי חזה חלקלק שקושרים את הדגל כמו גלימה ומסתובבים בצעקות סביב המדורה, חלקם תורמים עוד קרשים ומייצרים עננות גיצים. אין נפצים. אני מפחד שאחד הדגלים בטעות יעלה באש ותצא מהערב הזה תמונה נוראית. אני משוכנע שזה יקרה מתישהו והמחשבה על ההשלכות הבין-מחנאיות של זה מחרידה אותי. אני עוזב את המדורה ומתחיל להסתובב (אה, אני גם משתדל להשתתף: אני בעיקר שר וקורא יחד עם כולם, אבל לא יותר משתי קריאות רצופות, אז עיקר ההשתתפות שלי היא הנפה גבוהה ו**בטיחותית** של הדגל ונפנוף עדין שלו (זה דגל מאולתר על מקל במבוק והוא לא מאפשר נפנוף חופשי שממלא גאוה)).

00:38: אני רוצה עוד.

הנה הגיעה השעה שבה אני מסיים את הסרטון העשירי מתחילת הערב של מדורות ואנשים ושם לב שהשעה 00:38. אני מתאכזב שלא הצלחתי לצלם מזווית טובה את הכתובת הענקית על אחד הבניינים הגבוהים בסביבה "כולנו עם אחד". אני מרגיש שאני ממצא את איילון צפון אחרי שאני רואה: מעל לשלושה מוקדי מדורה, נידת חסרת אונים של "נתיבי איילון", חומת ביצורי אבן עם תמרורים וגדרות תיל, מאות לבנים מרוסקות על הרצפה, אתר בנייה ש"נפרש" על הכביש, גדרות, רשתות ברזל, מיכליות, אביב גפן, צינורות ענקיים, קונפטי לבבות מפוזר על הרצפה, ובעיקר - מסיבה באיילון דרום.

00:50: מסיבה באיילון דרום.

הגעתי לרחבה הראשית. כולם שרים "והעיקר והעיקר לא לפחד לא לפחד כלל" וכשאני אומר כולם אני מתכוון להמון האנשים ממקודם + עוד אנשים. אני על גשר יהודית, עובר מאיילון צפון לאיילון דרום, לא מפסיק לצלם. עשן שחור סמיך ומפחיד (ופוטוגני) עולה קרוב למרכז העניינים שם למטה ואני מבין ששורפים צמיגים. אני למטה באיילון דרום. ברחבה הראשית אני כבר פוגש אנשים מוכרים, כמה חברים ומישהי שראיתי בטינדר. כאן מתחת לגשר יש תחפושות, הרבה יותר מגפונים (מגאפונים? מגהפונים?), הרבה יותר מכל דבר, תאורה חזקה מפנס רחוב וגרפיטי על הכביש. איילון דרום מנצח את איילון צפון בסקר הרשמי שמתנהל בראש שלי בשעה האחרונה. מאחר ואני נמצא במרכז העניינים אני מפסיק בשלב כלשהו עם הסקר ומתחיל לדבר עם החברים שפגשתי. אני חווה משהו מוזן: להיות כאן, באיילון דרום רחבה ראשית, זה באופן קצת פרדוקסלי צורה של אסקפיזם. זה מרגיש כמו המקום הנכון להיות בו, עם כל הקריאות, המסרים, המראות והאנשים שחושבים די כמוך. תחושת חוסר האונים מהבית קטנה כאן. אתה מרגיש לא-לבד, מוקף בביטחון (או לפחות פחד משותף), אתה מרגיש שאתה עושה מה שאתה יכול לעשות. אתה מרגיש שאתה נמצא במקום הנכון, המקום בו גוף ולב מתחברים. זו התמורה הסיעודית של ההפגנות לנפש.

01:00: כיבוי אורות?

פנס רחוב מסיבי שנכבה גורר גל של קריאות (כי כל דבר שקורה בהפגנות שלא על ידי הצד המפגין מעורר תגובה, במיוחד אקט מוניציפלי עלוב כזה של כיבוי אורות). מיד מונפים הטלפונים עם פנסים והמקום נהיה הופעה בקיסריה. המחסור באור רק הופך את האירוע ליפה יותר ותוך רגע גם נדלקת אבוקה אדומה של משחקי כדורגל. אם היה ספק, גם אוהדי הפועל תל אביב הגיעו לפה. אני חושב על כך שהמחנאות הפוליטית בארץ באמת דומה לזו של דרבי בליגת העל. שונאים כי שונים, רבים כי מסורת, הכל עניין של זהות (ביום למחרת אני עתיד לחשוב בפירוט על הנושא הזה בזמן שאני מעשן במרפסת של חברים ושומע מוזיקה חסידיית עולה מהפגנה של תומכי הרפורמה (שהתעוררו) ומחדדת לי את העובדה שהמסר העיקרי בהפגנה הזאת הוא "אתם זה לא אנחנו").

01:25: הרגע האהוב עליי.

רגע שיא אפשרי מגיע. אני לא יודע מה מוביל אליו אבל התחושה היא שעכשיו יש פה הכי הרבה אנשים, אנחנו כבר מחוממים, כבר כיבו את האורות והדליקו אותם חזרה, אנחנו חמים, וצריך לקעקע את הרגע. ואז בגשר יהודית מפגין או מפגינה (בעיני פשוט: מפגינים) מרססים כתובת על הגשר (הם כותבים הפוך ועושים את זה בצורה מגושמת אבל מובנת ונכונה, וזה לא פשוט). עושה רושם שכולם מסכיבים מסתכלים על הרעיון החדש הזה של לרסס הפוך על גשר יהודית, מעל אלפי המפגינים, מעל הרחבה הראשית, טנק הפיקוד, מוקד המוקדים. יש רגע נדיר שבו אנחנו (המון האנשים) עדיין לא יודעים מה הולך להיכתב וברור שכל העיניים מופנות ליצירה המתהווה. לבסוף המשפט נחשף במלואו:

"נשארנו רק עם המרד". כולם מריעים. משב רוח היסטורית מדגדג לי בין הריסים.

02:00: סיור בעקבות הוונדליזם.

החברים מדרימים לצומת לה-גווארדיה, שם הם מתכוונים לרדת מאיילון (לעלות) ולהתקדם חזרה הביתה לפלורנטין. אני מלווה אותם עד לצומת ואז חוזר לבדי למרכז העניינים. בדרך אני נהנה מהשקט שלפתע שורר

סביבנו ככל שאנחנו מדרימים ומהבדיחות שאנחנו מחליפים בינינו. יש הרגשה של פורקן מתח, אולי אותו מתח שהצטבר במשך השבועות האחרונים. כל הבדיחות הרבה יותר מצחיקות. באופן כללי ראיתי בימים שאחרי האסקלציה יצירתיות הולכת וגוברת. נראה שככל שמחמיר המצב – האומנות פורחת. בדרך אנחנו רואים: שלטי חוצות של אסף גרניט שהושחטו, עשרות אם לא מאות כתובות גרפיטי על הכביש (אני תוהה אם זה מסוכן בטיחותית לנהיגה משיקולי הסחות דעת וייאוש לאומי), כתובת "ביבי" עם חץ לפתח ביוב, חבורת ילדים על שני ספסלים שנעקרו מאיפשהו ממוקמים באמצע הכביש עם מדורה באווירת ל"ג בעומר אינטימי, חרסיות או קרמיקות או משהו כיוצא בזה מנופץ, עוד מדורות, עוד גרפיטי, גדרות, גדרות על האש, שיירי חבורות נוספות בדרך ל-/מ-, תמהונים, זוגות. אני מפתח חשק רציני למרשמלו.

02:14: פתאום שוטר.

אני כבר בדרך חזרה לבדי, קורא את הכתובות שהיו הפוכות בדרך הלך, כשפתאום מישהו מציע לי ספריי אדום. "רוצה לצייר?" הוא אומר לי. אני עונה שלא וממשיך ללכת. אחרי כמה שניות אני מתחרט וחוזר אליו ואומר לו שבעצם אני כן רוצה לצייר. אני שמח על ההתגברות הזו (מילה קשה) על המבוכה ונרגש לכתוב משהו פוליטי, רק שבשעה זו של הלילה אני כבר כל כך רווי קריאות וכתובות מחאה עד שאני שוכח את משמעותן. ההומור שנפרק בין חברים בשעה האחרונה והוונדליזם שראיתי מסביבי החזירו אותי לתיכון ותוך רגע אני מוצא את עצמי מתחיל לכתוב "חדר הסודות נפתח, אויבי היורש היזהרו". אני לא גאה בזה, אבל באותו רגע זה נראה לי כמו אחד הדברים הכי מצחיקים שאפשר לכתוב על כביש, או בכל מקום.

פתאום שוטר מגיע על אופנוע. לא ראיתי שוטר כל הערב הזה. המשטרה נמנעה לגמרי, נופלת לי ההבנה, להתעסק עם זעם ההמון הבלתי נשלט, והיא לקחה צעד אחורה, אבל הם כאן, והם מחכים. הוא מסתכל עליי, הספקתי לכתוב רק "חדר". הוא אומר לי "די, די, תפסיק, כמו שאומרים לילד קטן שזורק אבנים על חתול. אני מפסיק. הוא נוסע משם לכיוון המחאה.

02:19: חזרה לרחבה הראשית.

אני חוזר מה"מסע בעקבות הוונדליזם" ומגלה ערימות של אנשים יושבים על הרצפה, מדורות בכל מקום - אווירה פוסט אפוקליפטית עייפה. נהיה מאוחר. יש כמובן הרבה רעש ושירים אבל גם לא מעט אנשים שמאבדים את זה. כולם יושבים סרוחים בתוך בלאגן של גרפיטי, חלקו שנון, חלקו מאוד שנון ומקצתו כאוטי, מבולבל, לא מובן. אני שומע מתוך מגפונים קריאות "ביבי השמן, בתחת יש לו בן, איך קוראים לבן? יאיר השמן" ומבין שהגיעה השעה הזאת. שלט חוצות של FOX HOME מביט על הכול משולי הכביש (באופן אירוני הוא מפרסם כלי אוכל מחרסינה על רקע ים השברים שממלא את איילון)

02:22: מסיבה.

לא טעות, בתוך שלוש דקות העייפות-טיול-שנתי הכללית הופכת למסיבה. עדיין אין זכר לשוטרים, וגם ההוא על האופנוע נעלם. מההמון נשארו כמה מאות בודדות של אנשים ואלה מרגישים את תחושת האקסקלוסיביות של מיטיבי הלכת, האחרונים לרקוד, אלה שמתפוצצים על הרמקולים. אנחנו הרציניים ונישאר כאן עד אור הבוקר (אם המועדון לא ייסגר). האנרגיות האלה (בלי ההערות הציניות שבסוגריים) מולידות עשרים דקות של שירים, בלאגן ואווירה מטורפת. אנשים נהנים במיוחד כמובן מהשורה "נפלתם על הדור הלא נכון": אני מפרש את ההנאה הזאת כהתרפקות על מילים שמנכיחות היסטורית את קיומנו: לא רק ההתייחסות אלינו כאל דור, כאל קבוצה מסוימת בזמן מסוים, אלא גם כאל דור לא רגיל, כזה שעדיף לא ליפול עליו. סוג של "תראו אותנו - אנחנו כאן, ברגעים ההיסטוריים האלה, עושים היסטוריה."

02:30: אני שוקע במחשבה.

הכל סביבי מרגיש כמו ג'ונגל. כולנו יצאנו מהבתים שלנו ומהחיים שלנו והפרנו את החוק (בשם הגנת המולדת, ולמרות מה שאנחנו כבר יודעים כאן על סוגריים זה לא נאמר בציניות). כולנו נמצאים עכשיו "מחוץ למערכת". להסתכל למישהו בעיניים בהפגנה זה לא כמו להסתכל למישהו בעיניים ברחוב, אנחנו נמצאים במציאות אחרת. אני שם לב שגברי אלפא נורא בולטים בהפגנות האלה (נו מה). הג'ונגל שנוצר מאפשר לנו לראות יותר בבירור מי כאן

אלפא: זה שלוקח את המגפון ומלהיט את כולם, זה שעומד גבוה מעל ההמון ומנצח עליו, זה שסוחף לשיר הבא. חוץ מזה, אני כמעט בטוח שהבנות משחררות פרומונים מיוחדים במשברים לאומיים (וגם הבנים אבל מי מסתכל) כי רמת המשיכה פה שוברת מדדים (אפשר גם להסביר את זה בעובדה הפשוטה שכולנו כאן מאותו צד, עם דעות דומות, נלחמים על המדינה, שזה מאוד סקסי, וחווים חוויות ראשוניות ביחד - מתכון נהדר לזיווג).

02:40: מתחילים.

שוטרים נאספים מתחת לגשר יהודית, כחמישים מטר צפונה ממסיבת האנרכיסטים. אני נזכר בשוטר על האופנוע שתפס אותי מרסס קודם ומסיק שהוא היה מרגל שנשלח כדי לברר מה המספרים שאיתם תצטרך המשטרה להתמודד. אני מסתכל מסביבי, כ-500 איש נותרו על איילון. בקרוב הולכים לישון. לעזאזל. בהתחלה רק קומץ אנשים נחושים שמים לב לשוטרים המתקבצים ומתחילים לערום גדרות לכדי מחסום מאולתר. לגדרות מצטרפים חוטי תיל למיניהם, לבנים, צינורות, מדורה קטנה ועוד אנשים. הם צועדים לכיוון המחסום עם הדגלים, המשרוקיות, הצעקות והשירים. אני מרגיש כמו ילד ביסודי שהסתבך ורואה את ה"גב" שלו מגיע. שלט חוצות של VARDINON בצד הדרך מתצפת על הכול.

במהרה המסיבה עוברת לגבול החדש שנוצר. אני תופס עמדת תצפית על טריבונה בשולי הכביש ומנסה לאמוד את יחס השוטרים-מפגינים. אני מנחש שמדובר בחמישים מפגינים על כל שוטר. בצעד מפתיע נוטשת שורת המפגינים הקדמית את המחסום שהיא עצמה הקימה ומתחילה לצעוד בקו ישר אל הניידות החונות. ההמון (הקטן) מצטרף אליהם ובתוך כמה שניות כולם מגיעים לקו השוטרים, חמושים באגרניות שהצטברו עוד מרגע פיטורי גלנט. אני לא יודע למה לצפות ואני תוהה אם השוטרים דווקא כן יודעים ומחכים למהלך הזה. במרכז הגוש, מתקדם לאטו רכב מאולתר שנראה עשוי בעצמו מהשברים של הלילה הזה, מצויד בשני מקולים גדולים. מסיעים אותו שני טיפוסים שמחופשים למשהו לא מוגדר שאפשר למצוא בקלות במסיבות טבע ובהפגנות. הם מגיעים לקו הניידות ביחד עם ההמון ומתחילים להשמיע מוזיקת טכנו. המסיבה משתפת את השוטרים בהילולה ואני מתקרב למרכז ומרשה לעצמי לרקוד (להתנדנד) לצלילי הטכנו-משטרה. ברקע הכתובת המוארת הענקית על הבניין "כולנו עם אחד". הפעם אני מצליח למצוא זווית טובה. לכמה דקות של שבירת הרצינות המשטרית מסתמן ניצחון של הצד החוגג ושמה שוררת בקהל, עד שלפתע השורות האחוריות נפרדות מהגוש ויוצרות גוש משלהן שרץ לכיוון ההפוך. אני מסתכל לראות מה קרה ורואה צי של מכת"זיות מאגף אותנו מדרום, מלווה בחיל פרשים, לא פחות, ואני נאלץ לאמוד מחדש את יחסי הכוחות.

02:56: נמלים רצות לכל הכיוונים.

נשארתי עד השעה הזאת מתוך סקרנות לראות במו עיני הנאיביות והמדושנות מה קורה במפגש עם המשטרה, והנה הרגע בא: השוטרים מצפון ומדרום מתחילים במבצע המתוכנן ובפעולה אחת זריזה פורצים עם הסוסים את הגוש שחשבתי לתומי שאי אפשר לפרוץ. עכשיו יש שוטרים רכובים ממש בתוך הגולדן רינג שלנו והם סופגים צעקות "בושה" ב-360 מעלות. אני עומד שני מטר ליד סוס ומנסה להבין אם אני במרכז, או שכבר אין מרכז. מהרה מתברר לי שאין מרכז, אין שמאל ואין ימין, יש אנדרלמוסיה, וכשסוסים נוספים מצטרפים ומתחילים לפזר את ההפגנה, אנחנו נדמים למושבת נמלים ששפכו עליה כוס מים ונפוצים לכל פינה. הסוסים מסתובבים במעגלים הולכים ומתרחבים והמפגינים נדחקים אל השוליים במהירות תוך קריאות בהלה ומנוסה. החגיגה משתנה ברגע לפאניקה. אני נמחץ ונדחק ומנסה להגיע אל השוליים, לעבור את הגדר שתרחיק אותי מהסוסים שלא נוהרים במיוחד על רגליים אנושיות. מישוהו נותן לי יד ומעביר אותי לצד הבטוח, אבל בתוך כמה שניות הצד הזה מתגלה כמטרה מספר שתיים במבצע הפינוי. אני מתקדם כמה צעדים במעלה הכביש לכיוון צומת השלום ומסתכל שוב על המצב. לא מעט מפגינים אמיצים יתר על המידה נשארו, נואשים להיאבק בשוטרים הרכובים: הם מסתובבים בין מעגלי הסוסים וזורקים גדרות וחפצים אחרים כדי לשבש ולהקשות, אבל הפרקטיקה הזו של פינוי הפגנות בעזרת פרשים מתגלה כיעילה מאוד ולא עובר הרבה זמן עד שכולנו מכותרים ונדחקים עוד מטר ועוד מטר במעלה הכביש. המכת"זיות נמצאות בחלק הדרומי של האירוע, רחוקות ממני, אבל סילונוי המים שלהם מאיימים ממעל כמו להקת פילים בנהר. אני שומע צעקות מסביבי, חלקן כועסות, חלקן פגועות, חלקן מבוהלות. לפתע הסוסים, בשורה מסודרת, פותחים בדהרה נוספת, מזכירים לנו לא להתמהמה. כולנו רצים לצדדים ועוברים לשולי הכביש מאחורי גדר קטנה, ליד הצמחייה. מכאן אני יכול להסתכל ברוגע על מה שקורה ולהבין כמה דברים:

יחסי הכוחות השתנו ואין לנו דרך להילחם בזה. כשהיינו עשרות ואולי מאות אלפים למשטרה לא היה מה לעשות והיא אפילו לא נראתה בסביבה. הניידות, הפרשים, המכת"יות והשוטרים חיכו כולם לשעת כושר. והנה, שלוש בלילה, שעת הכושר הגיעה – מספרינו הצטמצמו לכדי כמה מאות. עייפנו, הלכנו לישון. חלקנו חשבו שהם יעבדו מחר, התמימים. נשארנו קהל נחוש אבל בלי ספק בר התמודדות, ואנחנו צריכים להשלים עם זה. באותם רגעים אני מפסיק לתמוך בלבי בצעקות הבושה ומבין שהכול עלינו – כמו שפרצנו את איילון במספרינו הגדולים, כך אנחנו צריכים לסגת ממנו כשמספרינו קטנים. אני עובר את הגדר חזרה לכביש ומתחיל הליכה איטית מעלה. אני דואג להסתובב אחורה כל כמה שניות לוודא שאני בקצב הנכון מבחינת פרסות סוסים על הפרצוף שלי. אנשים עדיין נאבקים למטה, חלקם נפגעים. השוטרים לא מושלמים, הם לא מסתפקים בכוח ההרתעה הברור של הסוסים והמכת"יות ומוסיפים מדי פעם דחיפה מיותרת והתנגחות בעזרת סוס. בעיני, הכוריאוגרפיות של הפרשים הם נשק מספק לפיזור הפגנות ואני לא רואה סיבה לצעקות ואיבוד קור רוח מצידם (חוץ מ... זאת אומרת... המתח באוויר, הפילוג בעם, ההסתה, ההתגריות מכל הצדדים, הפקודות הגבוליות, והכוח שמשחית).

03:30: שיר סיום.

כמאה מפגינים (לשעבר "ההמון") עומדים מול תחנת רכבת השלום. הם עייפים, הם מבולבלים והם כועסים. חלקם פגועים, חלקם רטובים, כולם מתוחים. חצי השעה האחרונה לא הייתה רגועה. כל הלילה הזה לא היה רגוע, אבל היה בו חיוך. עכשיו יש דם בעיניים וקצף ליד השפתיים. השוטרים עולים בעלייה וגוררים איתם את אחרוני האנרכיסטים, הקרם-דה-לה-קרם, הבעייתיים ביותר. אני מתקרב למישהי שנגררה באלימות. היא מספרת לאנשים המתגודדים סביבה שהיא נלחצה בגלל הסוסים וקפאה, שם למטה, והשוטרים גררו אותה למעלה. היא אומרת שהיא בסדר. מישהו צועק למפקד של הכוחות שישמש דוגמא לחיילים שלו ושללא ינהג באלימות, מישהו צועק שהסוסים מסכנים, מישהו אחרת יורה את הנתון "8 נשים נרצחו בחודשיים האחרונים", עוד אחד מטיח את השאלה הרטורית "איפה הייתם בחווארה?"

אני עומד שני מטר מקו השוטרים ומסתכל לכל מיני כיוונים. הגעתי עד סוף הערב, כמפגין וכמתבונן. הפעם אני רואה מולי גם את כעס השוטרים. אותו כעס לא רשמי, אינדיבידואלי, שנופל קורבן להתגרות של מפגינים ומוביל למקרי אלימות מיותרים. אני לא מרגיש טוב. כבר מזמן הפסקתי לצלם. המפגינים מטיחים בקולם האשמות כלפי השוטרים. גם אם הצד השני היה מאזין הוא לא היה שומע כלום בבלאגן הזה. כולם רוצים ללכת הביתה, אף אחד לא רוצה להפסיד. אנחנו ב"אפטר" עצוב וכאוב. אחרוני השוטרים מגיחים מהעלייה ומצטרפים למה שנהפך לגוש מלוכד של פרשים ו"חיל רגלים". לפתע הם מתחילים להתארגן, הם קוראים אחד לשני, השוטרים ואומרים "עכשיו, כולם ביחד, עכשיו". אני מתרחק צעד אחד אחורה כשאני קולט מה עומד להגיע. שורת פרשים מוזנקת וגוש השוטרים (שכמעט זהה במספרו בשלב זה לגוש המפגינים) יוצא לפינוי סופי ומוחלט, מערכה אחרונה. אנשים עומדים להירמס. הכול קורה בכמה שניות: הסוסים פורצים קדימה, המפגינים מתכוננים להתנגשות, ואז אני קולט מפגין שעומד לידי פורש את הידיים לצדדים וחובט באוויר תוך כדי שהוא מתחיל לצרוח את "התקווה" בכל ראותיו. לא פחות. כולם מצטרפים אליו, כולם מסתובבים והולכים ושרים את ההמנון. השוטרים ברגע מורידים את הקצב, אף אחד לא רוצה ללכת מכות על רקע "התקווה". אני נשבע שהמהלך הזה של הבחור לידי הציל אותנו מסיום לא נעים עוד יותר. במקום שעטיה, רמיסה ופרסות סוסים קיבלנו תהלוכה מובסת שמזמרת את ההמנון. כמות קטנה מספיק של אנשים כדי לשמוע כל קול בנפרד. כמה אנשים נותרים להתעמת עם שוטרים באופן יחידי ואני מצליח לתפוס אחד מהם בחולצה ולגרור אותו איתי. "אל תריב מכות עם שוטרים", אני אומר לו. "הייתי במג"ב", הוא עונה לי בתגובה, "אני מתבייש שגם הם."

האשמות, כעס, קריאות מחאה וקולות *אחרונים* יוצאים מפיות עייפים של מפגינים אבל גם הם בשלב זה גוררים רגליים חזרה למרכז העיר. אנחנו מגיעים לצומת בגין. עומד שם בחור עם סקסופון ומנגן ג'אז רגוע ומנחם. "התקווה" דועכת וההמון לשעבר חוזר להיות אנשים-אנשים, טיפות קטנות בים סוער. השוטרים נותרים מאחור עם אחרוני העיקשים (והעצורים) ושקט משתרר, רק הסקסופון ברקע. אני מתעכב לרגע במרכז הצומת הענקית, מרגיש את הדרך הארוכה שעשתה תחושת התקווה הלילה. מרגיש שלמרות שסיימנו בכעס ועימות, עשינו את שלנו. הראינו, בעיקר אחד לשני, שגם אנחנו יודעים לשרוט, שגם אם לפעמים אנחנו ישנים, אנחנו ישנים עם נעליים. פרסומת של *אדיקה* על המסך מסנוורת את הצומת. השמש עדיין לא עלתה, אני הולך לישון. שמישהו אחר יראה את הזריחה.